

2025. június 4.

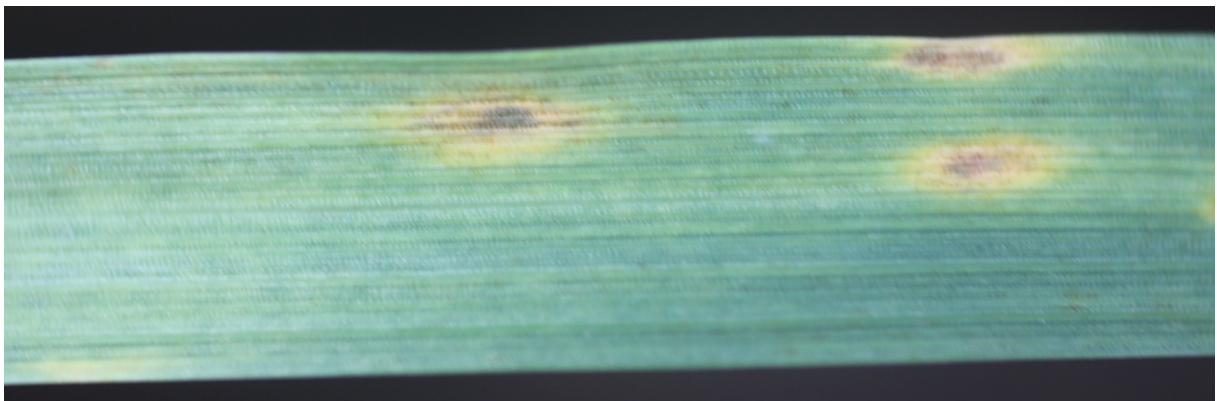
Kórtanilag nem nehéz az idei év a búza-és árpatermesztők számára

A május szárazabb és jóval hűvösebb volt az átlagosnál, júniustól azonban, minden átmenet nélkül beköszöntött a kánikula. Az őszi árpa lassan beérik, a korai búzáknak még kb. 2-3 hete, a késeieknek talán egy hónapja is van a teljes beérésig. Persze, ha még sokáig marad ez a forróság, az a növények élettartamát – különösen a kései fajtájúakét – jelentősen megrövidítheti.

Búzabetegségek: A kori búzafajták a tejesérés elejéhez érkeztek, a késeiek még virágoznak. A lisztharmat itt-ott megjelent a növények zászlóslevelén (**1. kép**) és kalászain, illetve a kalászsok szálkáin, de ennek már nincs különösebb jelentősége. Az ún. foltbetegségek közül a szeptóriás levélfoltosság terjedése megállt, a betegségnek számottevő károsítása csak az extrém módon párás mikroklímájú búzaterületeken (pl. árterek) fordul elő. A pirenofórás (fahéjbarna) levélfoltosság tünetei a váltógazdálkodásos búzaterületeken most kezdenek megszorodni (**2. kép**). Jelentős kártétele ennek a betegségnek sem várható. A rozsdák közül a vöröszrozsda előfordulása gyakoribb, a fogékony fajtákban mérsékelt-közepes károsítása lehetséges (**3. kép**). A hűvös május nem igazán kedvezett neki, a jelenlegi „kánikula” már inkább a kedvére lenne, ha most meg a nedvességben nem szenvedne hiányt. A sárgarozsda a Kisalföld északi részén a fogékony fajtákat jelentősen károsíthatja, a Dunántúl déli részén inkább csak véletlenszerűen találkozhatunk vele (**4. kép**). Úgy tűnik, a kalászfuzáriózis sem okoz (okozott) jelentős fertőzést, a termény magas mikotoxinszintjétől legföljebb a szélsőségesen párás mikroklímájú búzaterületeken lehet tartani.



1. kép. Lisztharmat a búza zászlóslevelén (Szekszárd, 2025. május 28.).



2. kép. Pirenofóras levélfoltosság konídiumos fertőzésből eredő foltjai a búza alsó leveleinek egyikén (Szekszárd, 2025. május 28.).

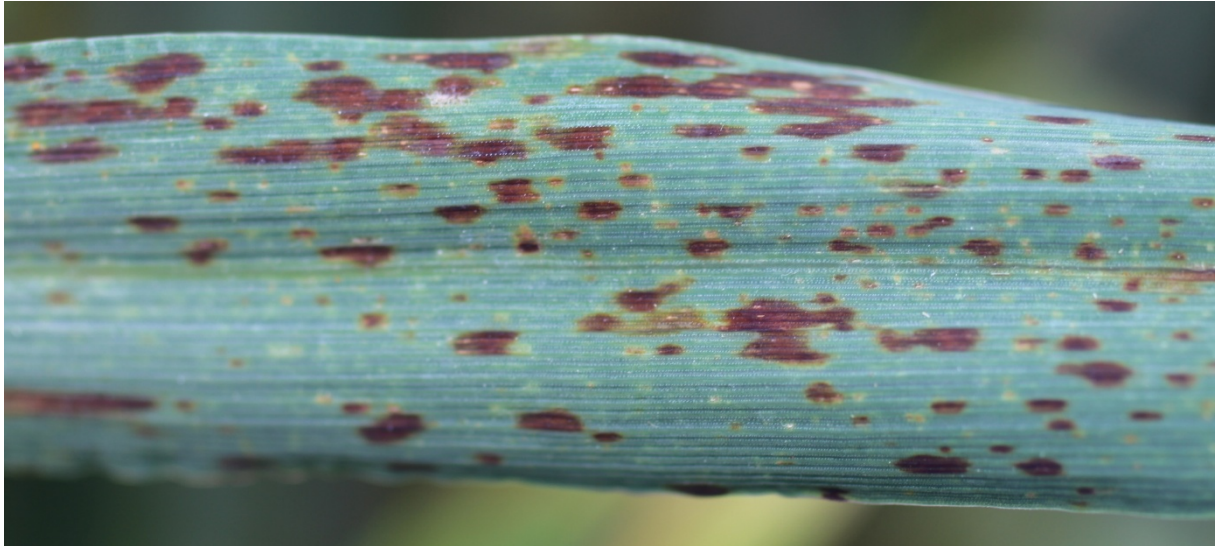


3. kép. A vöröszrozdát okozó *Puccinia recondita* uredotelepei már a búza zászlóslevelén is föllelhetők (Szekszárd, 2025. május 28.).



4. kép. Kisebb sárgarozsdagóc fogékony fajtájú őszi búzában (Szekszárd, 2025. május 28.).

Árpabetegségek: A végére megérkezett a ramuláriás levélfosság is (**5. kép**), tünetei a felső leveleken is igen gyakoriak. Nagyobb termésvesztést már nem okoz ott sem, ahol látványos a fertőzöttségi szint. A lisztharmat és a hálózatos levélfoltosság terjedése megállt, a törperozsdát okozó *Puccinia hordei* gomba (**6. kép**) ellenben még intenzíven fertőz. Egyes állományokban elvétve észlelhetők a kalászfuzáriózis tünetei is (**7. kép**).



5. kép. Ramuláriás levélfoltosság friss tünetei árpalevélen (Szekszárd, 2025. május 28.).



6. kép. Rozsda és lisztharmat telepei vegyesen az árpa levelén (Szekszárd, 2025. május 28.)

Védekezés: Árpában már nincs teendő, búzában a toxinmentesítető, kalászfuzáriózis elleni védekezés a kései fajtákban még elvégezhető, bár ennek – az időjárási prognózisokból ítélve – nem valószínű, hogy nagy jelentősége lesz. A vöröszrozdára fogékony fajtákat föltétlenül permetezzük meg ott, ahol a felső levelek védelme a zászlóslevél kiterülése–kalászhányás kezdete idején elmaradt.



7. kép. Őszi árpa kalászkájának fuzáriumos fertőzöttsége (Szekszárd, 2025. május 28.).